

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

ОБЛІК ТА УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

к.е.н., ст. викладач **Гуменна Ю.Г.**, студентка гр. Мк-31, **Конопелько Г.Н.**
Сумський державний університет (Україна)

Постійні зміни в економіці країни, непослідовність законодавчої бази спричиняють погіршення стану розрахунків між підприємствами. Зважаючи на те, що фінансовий стан підприємств значною мірою залежить від наявності та ефективності дебіторської заборгованості, на сьогоднішній день проблеми обліку та управління платежами з покупцями та замовниками особливо актуалізуються. Документальною базою регулювання цього виду заборгованості є П(С)БО «10» [1] та МСБО [2].

Дослідженням питань регулювання дебіторської заборгованості займалися як зарубіжні вчені, так і вітчизняні: С.Д. Батехіна, І.А. Бланка, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, З.В. Гуцайлюк, Р. Димарі, В.П. Завгороднього та ін. Проте, на сьогодні питання обліку та управління дебіторською заборгованістю потребують удосконалення, регламентування та вироблення нових шляхів подолання цих проблем.

Виникнення проблеми дебіторської заборгованості пов'язано із несвоєчасною сплатою розрахунків підприємством перед іншими підприємствами або фізичними особами. Її можна віднести до одних із складних та суперечливих питань українського обліку. Адже, по-перше, на сьогоднішній день відсутній чіткий розподіл між довгостроковими та короткостроковими періодами дебіторської заборгованості в П(С)БО 10. Це є проблемою, тому що йдеться про різні рахунки: довгострокові зобов'язання – це необоротний актив, після сплати якого ми вже не зможемо використовувати гроші у подальшій реалізації або виробництві продукції; короткострокові – поточні зобов'язання, які є оборотними активами.

По-друге, майже повністю відсутній контроль за станом та обсягами сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Згідно П(С)БО «10», вона не повинна перевищувати на певну дату суму загальної дебіторської заборгованості. Проте, проблема криється у тому, що, по-перше, резервний фонд функціонує недостатньо ефективно, а по-друге, він може перевищувати норму або ліміт заборгованостей.

Ще однією проблемою дебіторської заборгованості є недостатність та недостовірність інформації про замовників в обсязі та вигляді, достатньому для проведення аналізу розрахунків з дебіторами та прийняття управлінських рішень. Вважаємо, що саме ця проблема може впливати на створення резервного фонду сумнівних боргів. Тобто, якщо підприємець володіє неправильно або недостовірною інформацією, то це призведе до можливих втрат прибутку або іміджу компанії.

Для подолання зазначених проблем варто, по-перше, розробляти звітність

згідно положень та норм МСБО, щоб уникнути подвійної роботи. Також потрібно створити ефективну систему контролю за якістю обліку розрахунків з дебіторами, яка вимагає розроблення чіткої та досконалої класифікації дебіторської заборгованості. Також можна внести зміни до П(С)БО, які б чітко розмежовували поняття довгострокової та короткострокової дебіторської заборгованості.

Вирішення проблеми уникнення або зменшення безнадійної заборгованості лежить у площині створення резервного фонду, що дозволить покривати збитки, пов'язані з дебіторами. Цей резерв надасть можливість підприємству функціонувати (не дійти до стадії банкрутства) та допоможе не погіршити власний імідж в очах інвесторів. Проте, на нашу думку, слід в майбутньому уникати дебіторів, які не виконують умов договору, наслідком чого стає втрата прибутку. Для цього, потрібно внести зміни в діюче законодавство для стимулювання створення підприємствами цього резерву. Якщо резерв створений, то потрібно затвердити перелік документів, що підтверджують та обґрунтовують визнання заборгованості сумнівною (безнадійною). Розрахунок слід проводити на підставі порівняння з минулими роками.

Щодо безпосередньо розрахунків з дебіторами, вважаємо, слід звернутись до міжнародних стандартів, у яких основними формами розрахунків виступають акредитиви, інкасо та відкриті рахунки. За допомогою цих документів підприємство залучає до співробітництва банки, які за(його) дорученням, здійснюють розрахунок з споживачами.

Отже, аналізуючи проблеми обліку та управління дебіторською заборгованістю, пропонуємо наступні шляхи її подолання: внесення змін до П(С)БО «10» щодо чіткого розмежування довго- та короткострокового періоду; вдосконалення методів визначення суми резерву сумнівних боргів та здійснити заходи щодо стимулювання створення цього резерву; забезпечення тільки достовірною інформацією; забезпечення ефективної роботи посередницької діяльності у формі "підприємство-банк-замовники".

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом МФУ від 08.10.99 р. № 237.

2. Міжнародний стандарт фінансової звітності 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання» чинна з 01.01.2014 року.

ОБЛІК ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

к.е.н., ст. викл. **Гуменна Ю.Г.** студ. гр.МК-31 **Миколаєнко М.С.**
Сумський державний університет (Україна)

З метою успішного розвитку країни, покращення політичного, економічного, соціального становища держави важливою й необхідною